

Startnotitie

Projectnaam/ onderwerp	Herijking notitie Kracht van Waalre
---------------------------	-------------------------------------

1. Inleiding

Aanleiding/achtergrond

In 2022 heeft de gemeenteraad in hun Raadsprogramma "Een toekomst voor Waalre" de wens opgeschreven om de notitie "Kracht van Waalre" uit 2016 te herijken. Zij zagen die noodzaak ontstaan vanwege de schaa sprong en het toenemende belang van regionale samenwerking. Vanuit de wens om dichtbij de inwoners als een zelfstandige gemeente de dienstverlening te organiseren, is een actualisering van de uitgangspunten uit de visie nodig.

Het college heeft in haar Uitvoeringsprogramma "Met elkaar op weg naar de toekomst" de opdracht aangenomen. Met deze startnotitie stemmen we de opdracht af met de raad.

Probleemstelling

We hebben de laatste jaren al verschillende visies en trajecten (o.a. Omgevingsvisie, Inwonersparticipatie, Duurzaam door Waalre, Gezondheidsbeleid) opgesteld waarbij intensieve trajecten met inwoners zijn doorlopen. Vanuit deze visies hebben we een goed inzicht in wat onze bewoners en het bestuur belangrijk vinden in Waalre en wat zij waarderen. Deze inzichten willen we gebruiken, opnieuw toetsen en vertalen naar een missie en visie voor een toekomstbestendig Waalre. Vaak huren we daar bureaus voor in en lopen de kosten hoog op. Dat willen we in dit traject niet doen als college.

In onze ogen zijn de uitgangspunten van de Kracht van Waalre nog grotendeels relevant gezien de grote lijnen uit de eerder genoemde visies. Maar in hoeverre zijn ze nog actueel en wat betekenen ze voor ons in deze tijd (schaalsprong)? Wat betekenen ze voor de komende jaren rondom nieuwe ontwikkelingen zoals verdere internationalisering van onze regio en toepassingen van onder meer Artificial Intelligence (AI) in het dagelijks leven van onze inwoners? Wat is de (blijvende) meerwaarde van bestuurlijk Waalre voor onze inwoners en in de regio?

Daarover willen we laagdrempelig het gesprek voeren met onze inwoners, maatschappelijke partners en bedrijven. Ons idee is dat de burgemeester samen met de strategisch bestuursadviseur op bezoek gaat bij verenigingen, op de markt, bij scholen, bij de bedrijven, etc.. Laagdrempelig in gesprek gaan en input ophalen voor het verder laden van de visie in deze en de komende tijd. Van daaruit willen we ook een missie voor Waalre ontwikkelen. Die gaat ons houvast geven en focus aanbrengen waar Waalre zich naartoe beweegt en waar ze voor staat.

Dat doen we dus in eigen beheer, waarbij het college/burgemeester proceseigenaar is. De raad praten we bij op verschillende momenten en die beslist op het tussenresultaat (concept-missie en -visie) en eindresultaat in het traject. De raad heeft dus geen actieve rol in de gesprekken en het ophalen van de informatie. In deze startnotitie vragen we de raad om instemming om de actualisering op deze manier vorm te geven.

Doel/maatschappelijk effect

Het doel wat we willen bereiken is een zelfstandige, bestuurskrachtige gemeente blijven in de huidige maatschappelijke context. We willen toetsen in gesprekken met inwoners waar dat voor hen in zit, welke (publieke) waarde we voor hen hebben en hoe we dat ook in de toekomst kunnen behouden. Onderwerpen als toekomstbestendigheid, (regionale) ontwikkelingen, financiële situatie, leiderschap en verhouding tussen

inwoners en overheid, participatie op verschillende niveaus, zijn onderwerpen van gesprek. Het middel dat we inzetten is een dialoog met de inwoners.

Te behalen resultaat

Een bijgestelde notitie "De Kracht van Waalre" met daarin een actuele missie en visie voor Waalre die wij uitdragen in en de manier waarop wij met elkaar in contact zijn en samenwerken in onze gemeente en in de regio.

Deelresultaten zijn de samenvattingen van de gesprekken die we gaan voeren in Waalre. De gesprekken zijn kleinschalig, informeel en op uitnodiging. We gaan op bezoek/zoeken op en voeren het gesprek op de thuisbasis van de betreffende doelgroep/vereniging/organisatie.

Het inwonerspanel fungeert als klankbordgroep, de raad stelt de geactualiseerde notitie "De Kracht van Waalre" vast. Deze is dan toekomstbestendig en is onze kapstok/ons houvast voor het beleid, manier van (samen)werken en de positiebepaling in de regio.

Participatie speelt in dit proces een belangrijke rol. We willen bij samenwerkingen in onze gemeente en in de regio uitgaan van de Kracht van Waalre. Daarvoor hebben we een missie en visie nodig voor Waalre die we in dialoog met onze inwoners en in co-creatie samen met onze inwoners opstellen als actualisering van de Kracht van Waalre. Door de gesprekken zelf laagdrempelig en informeel te voeren, brengen we een dialoog op gang die we ook in de toekomst vast willen houden. Daarmee geven we vorm aan de samenwerking die we nastreven en brengen we de inwoners dichterbij het bestuur en vice versa.

Afbakening

Om informatie op te halen en samen met de inwoners de notitie "De Kracht van Waalre" te herijken/actualiseren denken we niet aan grootschalige bijeenkomsten. Het college is van mening dat veel wat in de notitie staat ook nu nog geldt. En uit de inmiddels vastgestelde Omgevingsvisie, visie Inwonersparticipatie, andere visies en samenwerkingsafspraken in de regio, is voldoende input te halen om het gesprek met inwoners, maatschappelijke partners en bedrijven aan te gaan. En met het opgehaalde onze missie en visie vast te stellen en de notitie "De Kracht van Waalre" te actualiseren.

De bijgestelde visie bevat geen organisatieplan, maar wel kernwaarden voor de organisatie. Die landen als vervolg in de doelstelling voor de organisatie en het Koersdocument voor de organisatie wat het management gaat vaststellen.

2. Context

Wettelijk kader

Er is geen regelgeving of wettelijke verplichting die de gemeente voorschrijft dit te doen. Bij het proces is wel ons eigen vastgesteld beleid Inwonersparticipatie van belang. We zijn daarin vormvrij, maar wel verplicht een participatieplan op te stellen. Dat gaan we doen in de verdere uitwerking van het proces/project.

Financieel kader

Door het traject in eigen beheer te doen en kleinschalig in te richten zijn de kosten beperkt. De geringe kosten vangen we op binnen reguliere budgetten voor communicatie en representatie van het bestuur en de inzet van medewerkers uit de reguliere formatie. We schatten de extra kosten in op maximaal € 5.000,-.

Relatie met andere projecten of (beleids)dossiers

De uitkomsten van de actualisatie van de Kracht van Waalre zijn uitgangspunt voor onze positiebepaling in de regio: De schaa sprong in onze regio en daarbuiten vanwege de sterke economische groei kan ons overkomen, we stellen onze grenzen in de regio of pakken zelf de regio. Welke kwaliteiten zijn van belang voor Waalre zelf, maar ook voor de regio? En wat betekent dat voor onze opgaven in de regio? Door de actualisatie en de focus die we daarmee aanbrengen voor Waalre, hebben we een handvat en koers om vast te houden in de regionale samenwerkingen.

3. Uitvoering

Participatie

We kiezen ervoor om samen met de inwoners te creëren en hun inbreng centraal te stellen in het proces. We gaan daarvoor in gesprek met groepen van inwoners op momenten dat zij al gezamenlijke activiteiten hebben: verenigingsbijeenkomsten, markten, evenementen, boodschappen doen, sportwedstrijden etc. We willen met name ook in gesprek met de jeugd/jongere generaties in Waalre.

We denken na over de sturing van het proces, de aanpak en hoe we het gesprek aangaan. Aan de voorkant ontwerpen we een gespreksaanpak en passen deze ook aan op de verschillende groepen die we willen spreken.

Communicatie/Informatie

In de Schakel, op onze website en sociale media maken we ons voornemen bekend en nodigen onze inwoners, maatschappelijke partners en ons bedrijfsleven uit om kenbaar te maken of ze een gesprek op prijs stellen. Daarnaast gaan we zelf actief op zoek naar groepen die niet op voorhand hierop reageren. We werken vanuit een analyse van de bestaande vastgestelde visies, die we als input gebruiken voor het herijken en de gesprekken. We stellen een lijst met vragen/onderwerpen op die input geven aan het gesprek dat we willen voeren, maar staan ook open voor wat onze gesprekspartners zelf in willen brengen. Van de gesprekken maken we korte verslagen die we terugkoppelen aan de deelnemers en waarin we het opgehaalde vastleggen. Uiteraard met bescherming van de persoonsgegevens.

De mijlpalen koppelen we terug aan deelnemers net als aan de raad. Verder maken we nog een afweging of we het inwonerpanel nog inschakelen om meer respons te krijgen en als klankbordgroep als reactie op het opgehaalde.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Inclusieve samenleving

Door zoveel mogelijk verschillende groepen in de samenleving te spreken geven we hier vorm aan. Zo mogelijk benaderen we onze inwoners in het normale leven waarin zij bewegen, ontmoeten en samenkomen.

(Project)organisatie

Niet van toepassing, Burgemeester en strategisch adviseur trekken hier samen in op en passen toepassingen van projectmatig werken toe in het proces.

Proces

Na goedkeuring van de startnotitie gaan we van start met

- Stap 1: We starten met een analyse van de hoofdzaken die vastliggen voor Waalre in verschillende visies en afspraken. Denk daarbij aan de Omgevingsvisie, visie Inwonersparticipatie, visies op het sociaal domein en samenwerkingsafspraken in de regio. Daarbij past ook input over de schaa sprong, ontwikkelingen in de toekomst en trends die we op ons af zien komen.
- Stap 2: Van daaruit ontwerpen we een vragenlijst/gespreksleidraad die we gebruiken in de gesprekken.
- Stap 3: Onderzoek naar clubs, verenigingen, bijeenkomsten waar we in gesprek willen gaan met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- Stap 4: Bepalen welke opzet/aanpak we voor de ontmoetingen inzetten.
- Stap 5: Plannen en uitvoeren van de gesprekken. Verslaglegging en terugkoppeling.
- Stap 6: Analyse van opgehaalde en eerste concept voor missie en visie opstellen
- Stap 7: Toetsing en terugkoppeling van het concept voor de missie en visie naar Inwonerspanel, gemeenteraad en alle contacten uit het traject.
- Stap 8: Resultaten verwerken in concept notitie actualisatie Kracht van Waalre en breed uitzetten in gemeenschap en naar regiogemeenten en verbonden partners.
- Stap 9: Vaststellingsprocedure van notitie actualisatie Kracht van Waalre door de raad.
- Stap 10: Bekendmaking en publicatie van de actualisatie Kracht van Waalre.
- Stap 11: Aanpak om verbinding en dialoog te organiseren te communiceren. Vastlegging in de agenda van de burgemeester om jaarlijks 3 maal (op toerbeurt met geïnteresseerden hiervoor) een gesprek te hebben in en met de gemeenschap.

Planning

De procesaanpak bestaat uit 9 stappen, zoals in de vorige paragraaf is uitgewerkt.

In verdeel dat onder in 4 fasen:

Vorbereiding:	stap 1 tot en met 3	september tot november 2024
Uitvoering:	stap 4 tot en met 8	december 2024 tot februari 2025
Besluitvorming:	stap 9	maart 2025
Borging:	stap 10 en 11	vanaf 1 april 2025

Risico's

De belangrijkste risico's voor dit traject zijn:

Risico	Maatregel
Geen draagvlak bij de raad voor dit proces	<ul style="list-style-type: none"> - Raad informeren over aanpak - instemming vragen en opdracht laten verlenen middels startnotitie met proces, mijlpalen (conceptvisie en -missie), terugkoppeling en samenstelling projectteam
Weinig respons vanuit gemeenschap, organisatie en regio	<ul style="list-style-type: none"> - Via persoonlijke contacten en aanboren netwerken doel van proces uitleggen - Voorbereiding zo in elkaar dat laagdrempelig input en respons kan worden opgehaald
Borging proces	<ul style="list-style-type: none"> - Logboek aanleggen met mijlpalen en genomen stappen - Vanuit team strategie collega's meenemen in proces en informatie zodat er altijd iemand snel op vlieghoogte kan zijn
Veranderen van regionale verhoudingen of koers	<ul style="list-style-type: none"> - Gezien relatief korte looptijd van proces ligt hier weinig risico
Regeerakkoord: Positie van kleine gemeenten onder druk door inperken financiële maatregelen of bestuursveranderingen	<ul style="list-style-type: none"> - Mogelijke veranderingen kunnen in ontmoetingen aan de orde worden gesteld of in uitwerking van definitieve notitie worden verwerkt.

Evaluatie intern/extern

Het eerste moment van evaluatie ligt bij de vaststelling van de notitie Kracht van Waalre. Is er belangstelling voor de opvolging van de opgebouwde relatie met de inwoners en de gemeenschap? We bekijken dan in hoeverre de investering in gesprekken in de gemeenschappen bijdraagt aan meer betrokkenheid bij de gemeente en of voortzetting daarvan zin heeft. De vraag over voortzetting van de dialoog is onderdeel van de gesprekken.

Als voortzetting aan de orde is, kan elk jaar een kort verslag gemaakt worden waarin de opbrengsten en de toegevoegde waarde van de gesprekken van de burgemeester geëvalueerd worden en getoetst op hun meerwaarde. Via een raadsinformatiebrief informeren we de raad daarover.

De deelnemers aan de gesprekken informeren we rechtstreeks over de evaluatie en de voortzetting.

Bijlagen

Notitie Kracht van Waalre 2016